

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

14 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Ghenadie Nicolaev,
Petru Moraru,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în
Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vasile Bolduratu, prin care se
solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15
ianuarie 2015, în cauza penală în privința lui

Boian Natalia Vladimir,

*născută la 16 octombrie 1959, originară și domiciliată în mun.
Chișinău, str. Frumoasa, nr. 49,*

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 14 noiembrie 2012 - pînă la 07 iulie 2014; (instanța de fond);

*2. de la 10 octombrie 2014- pînă la 15 ianuarie 2015; (instanța de
apel);*

*3. de la 20 mai 2015 - pînă la 14 iulie 2015; (instanța de recurs
ordinar).*

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală
legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 07 iulie 2014,
Boian Natalia a fost condamnată în baza art. 352 alin. (3) Cod penal, la 3 ani
închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată
condiționat pe un termen de probă de 1 an.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Boian Natalia
activînd în calitate de director comercial al SRL "Boiana Avantaj" executînd
un drept presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, fără
acordul SRL "Alidared - Com" care era proprietarul camionului de model
"IVECO -190" cu n/î C IC – 307, ce se afla la parcare SRL "Boiana Avantaj"
din str. Calea Ieșilor, nr. 30, mun. Chișinău, la 12.05.2011, invocînd ca pretext
acumularea datoriilor pentru parcare unității de transport, samavolnic
l-a înstrăinat cet. Colibaba C. cauzînd părții vătămate o daună materială
considerabilă în proporții deosebit de mari în sumă de 142 044,70 lei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Roșca Vladislav în numele inculpatei, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunile lui Boian Natalia să fie reîncadrate în baza art. 352 alin. (1) Cod penal cu încetarea procesului penal, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală.

În argumentarea soluției solicitate apelantul a invocat că, instanța de fond a examinat cauza unilateral și prin nestabilirea mărimii reale a prejudiciului cauzat, greșit a încadrat acțiunile inculpatei în baza art. 352 alin. (3) Cod penal.

Atît la etapa urmării penale, cît și în cadrul cercetării judecătorești apărarea a înaintat cereri privind dispunerea efectuării expertizei merceologice pentru a putea fi stabilită valoarea reală a unui camion de model "Iveco-190" anul de producere 1992, la ziua înstrăinării (12.05.2011), demers care printr-o încheiere nemotivată a fost respins.

Apărarea a prezentat mai multe înscrisuri, prin care se probează că valoarea reală a unui mijloc de transport de același tip (Iveco-190), conform informației de pe paginile de internet este vădit mai mică decît suma recunoscută de instanța de fond ca prejudiciu cauzat părții vătămate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2015, apelul declarat a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, Boian Natalia a fost condamnată în baza art. 352 alin. (1) Cod penal, cu eliberarea acesteia de răspundere penală în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală prevăzut la art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal.

5. Instanța de apel a constatat că, Boian Natalia activînd în calitate de director comercial al SRL "Boiana Avantaj" executînd un drept presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, fără a avea acordul SRL "Alidared - Com" care era proprietarul camionului de model "IVECO -190" cu n/î C IC - 307, ce se afla la parcare SRL "Boiana Avantaj" din str. Calea Ieșilor, nr. 30, mun. Chișinău, la 12.05.2011, invocînd ca pretext acumularea datoriilor pentru parcare camionului, samavolnic l-a înstrăinat cet. Colibaba C. contra sumei de 18 000 lei, cauzînd proprietarului o daună materială în proporții mari.

Colegiul penal a statuat că prin actele cauzei cu certitudine s-a constatat că inculpata a comis infracțiunea de samavolnicie, însă cuantumul prejudiciului cauzat este vădit nejustificat. Așadar instanța de apel a menționat că, nu poate fi reținut că prin acțiunile sale delictive Boian Natalia ar fi cauzat un prejudiciu

material în proporții deosebit de mari SRL "Alidared-Com", or la materialele cauzei nu există careva probe concludente, care ar confirma care era valoarea reală a camionului la momentul vânzării lui, luînd în considerație uzura bunului, cît și faptul că acesta era deteriorat după accidentul rutier în care a fost implicat.

Totodată, instanța ierarhic inferioară a menționat că infracțiunea săvîrșită de Boian Natalia potrivit art. 16 alin. (2) Cod penal, este o infracțiune ușoară, pentru care termenul de prescripție de atragere la răspundere penală în conformitate cu prevederile art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, este de 2 ani de la săvîrșirea faptei. Prin urmare Colegiul penal a statuat că, în speță procesul penal urmează a fi încetat, în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel cu recurs ordinar a contestat-o acuzatorul de stat, care solicită casarea totală a deciziei contestate cu menținerea sentinței instanței de fond.

În argumentarea cererii de recurs procurorul a invocat următoarele:

- la reîncadrarea faptei în baza art. 352 alin. (1) Cod penal, instanța de apel s-a bazat doar pe declarațiile inculpatei, fără a da careva apreciere celorlalte probe care confirmă vina lui Boian Natalia în comiterea infracțiunii incriminate prin rechizitoriu;

- nici în cadrul urmăririi penale și nici în ședința de judecată apărarea nu a contestat și nu a solicitat numirea unei expertize merceologice în vederea stabilirii costului camionului de model "IVECO", fapt care confirmă că aceștia au recunoscut tacit suma de 142 044,70 lei, indicată în ordonanța de punere sub învinuire;

- Curtea de apel și-a întemeiat hotărîrea pe declarațiile a 5 martori care au fost audiați în prima instanță, însă declarațiile acestora nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel;

- decizia recurată contrar prevederilor art. 414 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală nu cuprinde datele privind identitatea persoanei condamnate;

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul Roșca Vladislav în numele inculpatei a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de acuzatorul de stat, menționînd că decizia instanței de apel este legală și întemeiată, iar procurorul făcînd trimitere la temeiurile pentru recurs prevăzute la pct. 6),12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a argumentat cererea de recurs sub aspectul

existenței acestor temeuri.

8. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanța de apel în cazul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția – temeii care își găsește reflectare în decizia contestată.

Astfel, în pct. 18 din Hotărîrea Plenului CSJ din 30.10.2009 „Cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală”, este atenționat că, „...erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material”.

Reieșind din prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

La fel, potrivit art.417 alin. (1) pct. 7) și 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă fondul apelului și temeiturile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

În acest context, Colegiul lărgit menționează că, instanța de apel, casînd sentința și pronunțînd o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, a condamnat-o pe Boian Natalia în baza art.352 alin.(1) Cod penal, unde a constatat că aceasta prin acțiunile sale a cauzat părții vătămate o daună materială în proporții mari, însă ajungînd la concluzia dată instanța de apel nu a stabilit care este valoarea daunei materiale pricinuite de către inculpată părții vătămate, dar a concluzionat că dauna este în proporții mari, or 18 000 lei, la care face referire Curtea de Apel în textul deciziei, nu reprezintă cuantumul daunei materiale cauzate SRL "Aldared-Com", dar este prețul cu care Boian Natalia a înstrăinat acest mijloc de transport unei persoane terțe.

Prin urmare, Colegiul penal analizând textul deciziei recurate conchide că, instanța de apel nu și-a argumentat soluția în partea aprecierii prejudiciului cauzat ca fiind "daună materială în proporții mari". În consecință nefiind clar din care considerent Curtea de Apel a ajuns la concluzia că dauna cauzată SRL "Aldared-Com", este o daună materială în proporții mari, ceea ce contravine prevederilor art.417 în coroborare cu art. 385 alin. (1) pct. 10) și 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală.

Așadar, rezumând cele expuse mai sus instanța de recurs, relevă că instanța de apel casând sentința și pronunțând o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, și ajungând la concluzia că Boian Natalia prin acțiunile sale a cauzat un prejudiciu material în proporții mari, urma să specifice valoarea (cuantumul) acestui prejudiciu.

Tot aici, dar în alt context, Colegiul penal reține că potrivit deciziei adoptate, instanța de apel la judecarea apelului declarat a comis o eroare de drept procedural, în sensul încălcării dispozițiilor imperative ale art.414 alin.(2) Cod de procedură penală, din care rezultă că, - instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, precum și aliniatul (6) al aceluiași articol, care stipulează că, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel (f.d.82-86, vol. II) declarațiile martorilor Coliba Constantin, Grosu Tatiana, Bondarenco Igor și Boian Olga, n-au fost date citirii (suplimentar acești martori n-au fost audiați), însă conform deciziei adoptate, instanța de apel și-a întemeiat concluziile sale pe declarațiile acestor 4 martori, care n-au fost obiect de verificare la judecarea apelului declarat.

Generalizând cele expuse mai sus, Colegiul penal conchide că, instanța de apel la judecarea cauzei nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.414 alin. (6), 417 alin. (1) pct.7) și 8) Cod de procedură penală, ceea ce echivalează cu erori judiciare, ce s-au soldat cu o hotărâre nemotivată, care nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. Erorile judiciare menționate nu pot fi corectate de instanța de recurs, deoarece țin de desfășurarea legală a procedurii de judecată în instanța de apel.

În asemenea condiții, Colegiul penal, constatînd temeiul prevăzute d art. 427 alin.(1) pct. (6) Cod de procedură penală - hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de apelant în apel, și cele invocate în prezenta decizie, să verifice și să aprecieze probele administrate și examinate în instanță, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, și ținînd cont de motivele casării deciziei atacate, să înlătore omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vasile Bolduratu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2015, în cauza penală în privința lui *Boian Natalia Vladimir* și dispune rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, publicată integral la 06 august 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Ghenadie Nicolaev

Petru Moraru